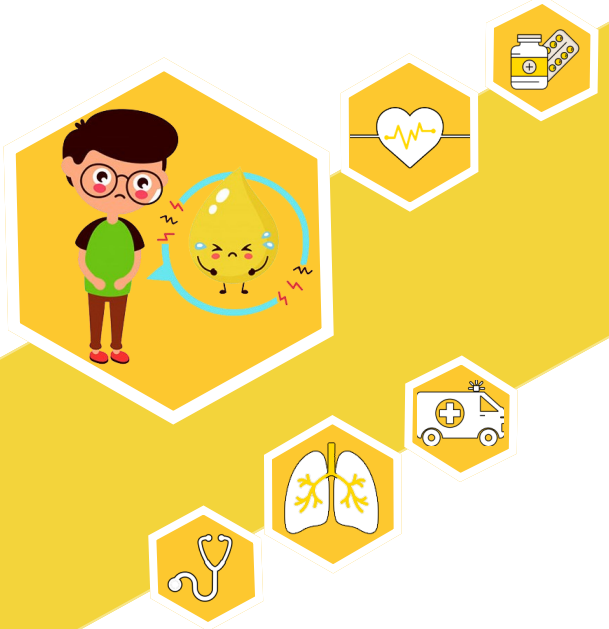

رو به فردا

عفونت ادراری در کودکان

در صورت تأخیر در درمان و یا عدم درمان چه عوارضی ایجاد می شود؟

عدم درمان یا تأخیر در درمان عفونت های ادراری تب دار می تواند سبب ایجاد اسکار (جای زخم) روی کلیه ها شود و فرد را مستعد فشار خون و نارسایی مزمن کلیه در آینده سازد. بنابراین تشخیص به موقع و درمان مناسب عفونت ادراری از اهمیت بالایی برخوردار است.

پیگیری بیماران پس از درمان باید چگونه انجام گیرد؟

در بیمار مبتلا به عفونت ادراری ۴۸ ساعت بعد از شروع درمان، همچنین بعد از اتمام دوره درمان و سپس به طور دوره ای باید آزمایش ادرار و کشت ادرار انجام شود. ممکن است نیاز به آنتی بیوتیک درمانی پیشگیرانه باشد که باید حتماً طبق دستور پزشک استفاده شود.

واحد ارتقا سلامت بیمارستان دکتر مسیح دانشوری

آدرس:

تهران، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، دارآباد، بیمارستان مسیح دانشوری

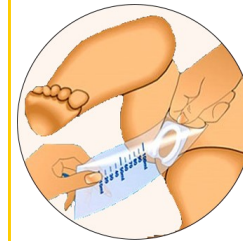
شماره تماس:

۰۲۱۲۷۱۲۳۰۰۰ - ۰۲۱۲۷۱۲۲۷۱۹

دکتر پریسا هنرپیشه، فوق تخصص نفرولوژی اطفال
دکتر آزاده زینب میرزایی، فوق تخصص روماتولوژی اطفال
دکتر مهسا میرزنده دل، فوق تخصص ریه اطفال
دکتر مهسا رکابی، فوق تخصص ریه اطفال
دکتر الهام ساداتی، فوق تخصص ریه اطفال

سپس کیسه ادراری مناسب جنسیت کودک، باید روی ناحیه تناسلی چسبانده شود. به کودک شیر یا مایعات فراوان داده شود تا حداکثر در عرض یکساعت (و ترجیحاً زیر نیم ساعت) ادرار کند. سپس کیسه ادرار جدا شود و سریع به آزمایشگاه تحویل داده شود.

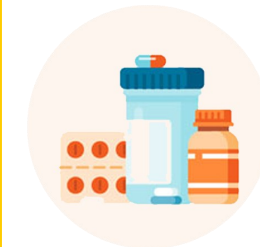
در شیرخواران و نوپایانی که هنوز آموزش توالت ندیده اند و کنترل ادرار را به دست نیاورده اند، بهترین روش نمونه گیری، استفاده از سوند می باشد. در کودکانی که کنترل ادرار را به دست آورده اند، می توان از نمونه وسط ادرار استفاده کرد. یعنی پس از شست و شوی ناحیه تناسلی، ابتدای ادرار وارد ظرف نشود و نمونه وسط ادرار گرفته شود.

درمان عفونت های ادراری به چه روشی انجام می گردد؟

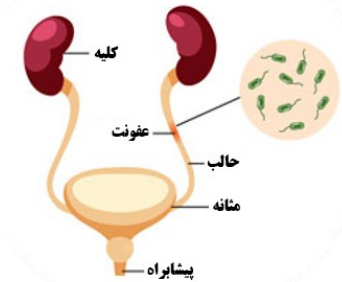
درمان بر اساس سن کودک، حال عمومی و نوع عفونت ادراری (عفونت کلیه یا عفونت مثانه) متفاوت است. در نوزادان درمان با داروی تزریقی و به مدت ۱۴-۱۰ روز انجام می شود. بعد از سن نوزادی در مواردی که کودک شدیداً بی حال است، سن زیر سه ماه دارد، به علت استفراغ قادر به تحمل داروی خوراکی نیست، به درمان خوراکی پاسخ نداده است و همچنین در بیماران مبتلا به نقص ایمنی باید بستری صورت گیرد و داروی آنتی بیوتیک تزریقی داده شود. متوسط دوره درمان عفونت

مثانه ۵ روز و درمان عفونت های کلیه ۱۰ روز است. همچنین علاوه بر درمان عفونت ادراری مشکلات زمینه ساز مانند یبوست، انسداد و سایر موارد نیز باید برطرف شود.

عفونت ادراری چیست؟

دستگاه ادراری شامل کلیه ها، حالب، مثانه و پیشابراه است. کلیه ها خون را تصفیه می کنند و مواد زاید را به صورت ادرار دفع می کند. ادرار از کلیه ها از طریق لوله ای به نام حالب به سمت پایین حرکت می کند و وارد مثانه می شود و از مثانه وارد پیشابراه شده و تخلیه می شود. دستگاه ادراری به طور طبیعی هیچ میکروبی ندارد. وقتی میکروب وارد دستگاه ادراری می شود (مثلا میکروبهایی روده ای)، می تواند باعث ایجاد عفونت و التهاب در دستگاه ادراری شود و "عفونت ادراری" ایجاد کند.

عفونت ادراری یکی از عفونت های شایع دوران کودکی است و می تواند شامل عفونت مثانه (سیستیت) یا عفونت کلیه ها (پیلونفریت) باشد. عفونت کلیه ها با تب بالا و علائم شدیدتری همراه است و می تواند سبب آسیب به بافت کلیه و عوارض وخیم تری شود.

چه عواملی احتمال ابتلا به عفونت ادراری را

افزایش می دهد؟

- ختنه نشدن (خطر ابتلا به عفونت ادراری در پسران ختنه نشده ۴ تا ۱۰ برابر بیشتر است)
- بسته شدن مسیر دستگاه ادراری (مانند انسداد با سنگ)
- نگه داشتن ادرار و یا تخلیه ناقص مثانه
- یبوست

- شستن ناحیه پرینه به صورت اشتباه و از عقب به جلو در دخترها
- ابتلا به کرمک
- استفاده از سوندهای ادراری
- استفاده از لباس زیر تنگ
- ریفلکس یا برگشت ادرار

پسرهای کوچکتر از یک سال و دختران کوچکتر از چهار سال در معرض خطر بیشتری قرار دارند. بعلاوه ژنتیک و سابقه عفونت ادراری در والدین نیز خطر ابتلا در کودکان را افزایش می دهد.

عفونت ادراری چگونه تشخیص داده می شود؟

در هر کودک مشکوک به عفونت ادراری جهت تشخیص قطعی، باید آزمایش کامل ادرار و کشت ادرار انجام شود. نحوه گرفتن نمونه ادرار بسیار مهم است زیرا نمونه گیری نادرست و آلوده می تواند سبب تشخیص غلط عفونت ادراری و بررسی های غیرضروری شود.

در تمام بیماران مبتلا به عفونت کلیه باید سونوگرافی کلیه ها و دستگاه ادراری انجام شود. در صورت نیاز، بررسی از نظر برگشت ادرار و یا اسکن کلیه نیز توسط پزشک توصیه می گردد.

چه علائمی نشانه عفونت ادراری در کودکان است؟

علائم عفونت ادراری بر حسب سن کودک متفاوت است:

نوزادان:

در نوزادان عفونت ادراری با علائم مشابه سایر عفونت ها تظاهر می کند. کودکان علائمی مانند تب، بیحالی، خوب شیرنخوردن، بی قراری، تحریک پذیری و زردی طول کشیده دارند.

نوپایان:

در نوپایان علائم گوارشی مانند اسهال، استفراغ، درد شکم، وزن نگرفتن کودک و بدبو شدن ادرار علائمی هستند که بیشتر بروز می کنند.

کودکان:

در کودکان علائم ادراری مانند سوزش ادرار، تکرر ادرار، شب ادراری، بی اختیاری ادرار و همچنین درد شکم یا پهلو و تب بیشتر بروز می کند.

چگونه نمونه ادراری بگیریم؟

نحوه گرفتن نمونه ادرار بر حسب سن کودک متفاوت است.

در نوزادان بهترین و مطمئن ترین روش، نمونه گیری مستقیم از مثانه به وسیله سوزن می باشد که توسط پزشک انجام می شود. روش دیگر استفاده از کیسه ادراری است. برای نمونه گیری با کیسه باید مجرای ادرار و اطراف آن چندین بار با آب شسته شود و پماد به پای کودک زده نشده باشد. در پسرهای ختنه نشده پوست روی آلت باید به آرامی عقب کشیده شود و زیر آن به خوبی شسته شود. پس از شست و شو، ناحیه تناسلی باید با دستمال تمیز یا در معرض هوا خشک شود.